

A rossz adósok ellen. Az igazságügyminiszter 965. sz. alatt háromszakaszos törvényjavaslatot terjesztett be: egyfelől az 1925. dec. 16-án lejáró kárkamattörvény (1923. XXXIX.) meghosszabbításáról „további intézkedésig” (az indokolás szerint új kamattörvény van tervben); másfelől az árveréskitűzések elleni jogorvoslat halasztó hatályának olyatén korlátozásáról, hogy az előterjesztés ugyan halasztó erejű marad, de az elsőfoku végzés meghozatala után az árverés már megtartható lesz, mert a felfolyamodás halasztó hatálya elesik. Az indokolás azzal rokonítja a két intézkedést, hogy az adósok visszaélésének elejét kell venni. A javaslat 1925. dec. 16-án óhajt életbelépni, de mostanig, amikor ezeket írjuk, még nincs letárgyalva. A magunk részéről helyesléssel várjuk ezt a törvényt.

Joggyakorlat.

Gazdasági lehetetlenülés. Vételár valorizálása.*

Szemle az 1925. évi joggyakorlat fölött.

Irta Dr. Blau György.

1. Beáll a gazdasági lehetetlenülés, ha a szállítási „abnormális áremelkedés, „nagy mérvű értékeltolódás” (HD 28, 29.) mutatkozik olyként, hogy az időközi pénzromlás, esetleg más mozzanatok folytán a kikötött vételárnak, vagy hátralékos részének változatlan névértéke ellenében esz-közlendő szolgáltatás az eladóra „aránytalan hátránnyal,” „nagyfokú károsodással” járna, a vevőnek pedig „indokolatlanul nagy hasznát idézné elő”; más szavakkal: ha „az is lényegesen eltolódott” és így „szembeálló aránytalanság” mutatkozik szolgáltatás és ellenszolgáltatás közt, úgy, hogy az eladó az illetén lebonyolításban „érdekét veszítette”. (MD 1924. 33, 77, 94, 95, HD 1924. 119, ÜLmd 1924. 46.) A régebbi gyakorlat az eladónak a teljesítés esetében tönkremenetelét tartotta szükségesnek, utóbb legalább 100%-os drágulást, — ezek el vannak ejtve s immár csak a méltányosság irányadó, hogy t. i. a kialakított érdekkiegyenlítés ne legyen lényegesebben megbolygatva. Konkrét esetekben megállapították a gazd. lehetetlenülést nemcsak pl. 77%-os (HD 29.), de már „több mint 30%-os emelkedésnél is (HD 1924. 66), sőt kb. 23%-os emelkedést is „lényegesnek” s tehát elégnek fogadtak el (HD 1924. 62). Viszont kimondták, hogy 180%-nöm elegendő, ha már ügyletkötéskor számolni kellett az állandósult ár-

* Részletek a szerzőnek sajtó alatti levő, „Valorizációs joggyakorlatunk 1926-ig c. összefoglaló füzetéből. — Rövidítések: HD Híteljogi döntvénytár. HT = Híteljog tára. JD = Jogegységi döntvény. Jk = Jogtudományi Közöny. KJ = Kereskedelmi Jog. MD = Magánjogi döntvénytár. MT = Magánjog tára. ÜL = Ügyvédek Lapja. ÜLhd = Ügyvédek lapjának hiteljogi döntvénytára. ÜLmd = Ügyvédek lapjának magánjogi döntvénytára. (Ahol nincs évszám: 1925. értendő.) Önálló római számok: a Kuria polgári tanácsai.